

Emlékeztető

az Aarhusi Egyezmény hazai végrehajtásának áttekintésével foglalkozó munkacsoport üléséről

Budapest - 2010. június 14.

Helyszín: Ökotárs Alapítvány

Szervező: Környezeti Tanácsadó Irodák Hálózata

Támogató: Nemzeti Civil Alap

Meghívottak köre: dr. Horváth Melinda (KvVM), mozgalom, kveljarasok, kothalo levlisták tagjai.

Tervezett program:

A KvVM Aarhusi Bizottság eddigi működésének áttekintése

Zöld mozgalmi civil fellépések története az egyezmény végrehajtása érdekében

Aktuális információk az egyezmény végrehajtásáért felelős intézményrendszerrel

Civil alternatív jelentés

Egyebek

Résztevők:

Balogh Judit – Fauna Alapítvány

Dr. Bendik Gábor – LMCS

Garaguly István – JNOB

Dr. Gyűrű Attila JNOB

F. Nagy Zsuzsanna – Kötháló

Ingnézi Tibor – LAKSZ

Dr. Kalas György - Reflex

Dr. Kiss Csaba – EMLA

Móra Veronika – Ökotárs

Dr. Pánovics Attila – pécsi Zöld Kör

(dr. Horváth Melinda, KvVM kapcsolattartó, államtitkári jóváhagyás nélkül nem vehetett részt az ülésen.)

A KvVM Aarhusi Bizottság eddigi működésének áttekintése:

A környezeti ügyekben az információhoz való hozzáférésről, a nyilvánosságnak a döntéshozatalban történő részvételéről és az igazságszolgáltatáshoz való jog biztosításáról szóló Aarhusi Egyezmény 2001. novemberében lépett hatályba, s a zöld mozgalom számára kiemelkedő jelentőséggel bír.

A környezetvédelmi tárca 2004. decemberében jelezte, hogy „Aarhusi Munkacsoportot” alakít, melyben két civil delegálnak ad helyet. Három év eseménytelenségét követően az egyezmény magyarországi [végrehajtását megvalósulását](#) nyomon követni hivatott Munkacsoport első ülését a KvVM 2005. január 12-ére hívta össze. Majd 2005. novemberében, [... és 2008 áprilisában került sor a következő ülésekre.](#)

A részes felek konferenciáinak témája az egyezmény eddigi végrehajtásának értékelése. Erről az egyes országosk „nemzeti beszámolókat” készítenek, amelyben 32 kérdésre válaszolva kell az egyezmény végrehajtásáról számot adni. Ennek előkészítésként általában január végéig kell a nemzeti beszámolót eljuttatni a nemzetközi titkárság számára. A részes felek háromévenkénti

konferenciáira a tárcák bevonásával (2005. Almaty – Kazahsztán, 2008. Riga) a KvVM készített első és második „Nemzeti Beszámolót”.

Zöld mozgalmi civil fellépések története az egyezmény végrehajtása érdekében:

A jelentős véleménykülönbség miatt (minthogy erre az Egyezmény Titkársága lehetőséget ad) az aarhusi civil delegáltak mindkét alkalommal javasolták a mozgalom számára független „Civil Jelentés” készítését, melyet az Egyeztető Fórum jóváhagyásával magyar és angol nyelven nyomtatott változatban is megjelentettünk, eljuttatunk a nemzetközi Titkárság és a konferenciák helyszínére. A civil jelentések összeállítását tucatnyi szervezet és zöld mozgalmi jogász bevonásával ez ideig a Kötháló (Környezeti Tanácsadó Irodák Hálózata) szerkesztette, fordította angolra, az Ökotárs Alapítvány támogatásával. Két jelentéstételi időszak között a kveljarasok@lista.nonprofit.hu email címen cserélnek információkat a környezetvédelmi eljárásokban aktív mozgalmi jogászok és környezeti tanácsadók, segítve egymás munkáját.

A munkacsoport összehívása, a nemzeti beszámolók készítésének társadalmi nyilvánossága érdekében a civil delegáltak több alkalommal levélben fordultak az aktuális miniszterekhez, biztosokhoz.

Aktuális információk az egyezmény végrehajtásáért felelős intézményrendszeréről:

Miután több mint két éve nem volt összehívva a kormányzati munkacsoport, 2010 januárjában a [delegáltak a Jövő Nemzedékek Országgyűlési Biztosának](#) Hivatalától is állásfoglalást kértek, mely eredményeként a környezetvédelmi tárca az egyezmény ügyében kapcsolattartót jelölt ki, aki májustól alkalmazásba lépett. A munkacsoport összehívására az új kormányzat megalakulását követően tettek ígéretet.

A civil munkacsoport tagjai sajnálattal vették tudomásul, hogy a KvVM kapcsolattartója, államtitkári jóváhagyás nélkül nem vehetett részt a jelenlegi ülésen. A résztvevőknek jelenleg nincs konkrét információjuk arról, hogy a kormányzat részéről pontosan mely hivatal és személy lesz az egyezmény hazai végrehajtásáért felelős.

Nemzetközi folyamat:

[A részes felek következő rendes konferenciája jövő júniusban, Kisinyovban lesz, de most áprilisban Genfben volt egy egynapos \(nem határozatképes\) rendkívüli találkozó is, amelynek napirendjén az alábbi kérdések szerepeltek:](#)

- Az Egyezmény Részes Feleinek körét szeretnék kiterjeszteni az EGSZB országokon kívüli országok számára is (pl. Kamerun [jelezte érdeklődését](#)), [ami jelenleg nem vagy csak igen bonyolult folyamatban lenne lehetségeszt azonban az EU akadályozza jelenleg.](#)

- A jogkövetési bizottság [állásfoglalásainak hivatalos ENSZ dokumentummá tétele javasolja, hogy az egyezmény konferenciáin elfogadott javaslatok EU-s jogi dokumentumokká váljanak.](#)

-A kormányzatok politikai felelőssége ugyan meg van, de szankciókat hatékonyan nehéz érvényesíteni a vállalásokat nem teljesítő országokkal szemben.

-A nemzetközi Aa titkárság [körlevélben](#) kérte, hogy minden igazságszolgáltatási ügyet (harmadik pilléres) küldjünk el, mert szerkesztenek egy gyűjteményt belőlük (pl. Tubes?)

Civil alternatív jelentés - 2011:

Az egyezmény végrehajtási hiányosságait figyelembe véve a civil munkacsoport javasolja a 2011. évi Részes Felek konferenciájára ismét egy alternatív civil jelentés készítését, melynek szerkesztésében Bendik Gábor és Móra Veronika vállal szerepet, az ülésen résztvevő civilek pedig a tartalomhoz járulnak hozzá. Előre láthatóan ugyanazon jogok sérültek az elmúlt 3 évben, mint annak előtte, bár a JNOB létrehozása jelentős lépésnek, nemzetközi szinten is unikumnak számít.

Formailag ismét érdemes az elmúlt 3 év ügyeit az indokolt helyeken ismertetni, azonban egységesebb szerkesztésre lenne szükség. A konkrét munkát év vége táján, a kormányzati jelentés első változatának megismerése után érdemes majd elkezdni.

Elhangzott tartalmi javaslatok:

- Bírósági ítéletek áttekintése, hol hivatkoznak Aarhusra?
- Közérdekű adatokat [Aarhusra \(nem az adatvédelmi törvényre\) hivatkozva](#) kikérni, részvételi jog biztosítását felmérni.
- Önkormányzatoktól adatkérés Aarhusra hivatkozással (adják-e?)
- Ügyféli bejelentkezések földhivataloknál (működik-e?)
- Országos Hulladékgyűjtési Terv [véleményezésének vizsgálata](#).
- EU-s beruházások környezeti hatásai (pl. Pécs: felújítások, nem tudni hova tűnt a felbontott beton.)

Konkrét ügyek (jelentéshez):

- Jogalkotásban való visszalépés: Ügyféli jogállást nem akarták megadni, 4-es Metro ügyben, végül is megnyerték (LAKSZ).
- Építési tv. teljes fellazulása ellen mit lehet tenni? (Pl. Kv. tv védőtávolságok nincsenek meghatározva.) Javaslat: jogegységi határozat.
- Alapítvány létrehozását a Főügyészség megvétózta, miszerint Magyarországon csak egy tevékenységgel foglalkozhat egy szervezet (kiegészítésként [környezetvédelemmel](#) pl. nem)???

Egyéb javaslatok:

- Levél Illés Zoltánnak a kormányzati Aarhusi Munkacsoport mihamarabbi összehívása érdekében. A kormányzatnak szóló régebbi civil javaslatok (régebbi emlékeztetőkből) felelevenítése. [Ebben egyben kérjük, hogy a civil jelentés összeállításához biztosítson kapacitást \(civil jelentés, fordítás, Aa honlap létrehozása\).](#) (BG)

OIT-nak levél, a bírók rendszeres továbbképzése érdekében. Bíró képző akadémiát Albániában (!) havonta szerveznek. Rendszeres Aa képzés kellene Magyarországon is. A bírók környezeti tudatosságának képzésére az EMLA már tett tematikus ajánlatot dr. Solt Pál kérésére, melyhez EU-s források is rendelkezésre állnak. (BG) [+ tájékoztatás-képzés az érintett hivatalokban \(TÖOSZ, hivatalnok, jegyzők képzése is fontos\)](#)

~~= Illés Zoltánnak levél, civil jelentéshez biztosítson kapacitást (civil jelentés, fordítás), + tájékoztatás-képzés az érintett hivatalokhoz (TÖOSZ, hivatalnok, jegyzők képzése is fontos):~~

~~- Új alkotmány: valahogyan be kellene kapcsolódni, zöldíteni. Fontos lenne kapcsolatot találni ahhoz, hogy az alkotmányozási folyamatban a zöld, ff elvek is érvényesüljenek (pl. az elért védelmi szint nem csökkenhet). (PA)~~

~~= NFFT folyamatán keresztül? F - Antall Z. László, Schmuck Erzsébet, Súlyom László. (FNZS)~~

Az összefoglalót készítette:

F. Nagy Zsuzsanna

Aarhusi folyamattal kapcsolatos dokumentumok linkje:

www.kothalo.hu